

Tekst: Jan van Klinken

Foto's: Sike Bax

Rijzende CDA-ster steekt bezoekers Conservatief Café hart onder de riem

MONA ALS CONSERVATIEF TOETJE

Voor de deur van het statige grachtenpand in de binnenstad van Gouda stopt een kloeke Chevrolet Orlando. Het portier zwaait open en vlotjes huft de passagiere uit de SUV. Ze schudt haar gastheer hartelijk de hand, leest op het wandbord dat ze een herensociëteit (De Reünie) betreedt, moet daar wel een beetje om lachen en beent naar binnen. Ze kijkt vrolijker dan op de meeste foto's. Mona Keijzer, de rijzende ster binnen het CDA, houdt vanavond haar verhaal voor het Conservatief Café.

Een van de mensen van de organisatie, Wilco Boender, vertelt dat het hem weinig moeite kostte haar naar Gouda te halen. Een kwestie van een e-mailtje. Het scheelt wel dat zij hem volgt op Twitter. Dat geeft dan toch net dat beetje extra om snel in contact te komen, vermoedt hij. Een na-deel was wel dat ze alleen op vrijdag kon. Dat scheelt al gauw 50 bezoekers. Hij heeft nu 70 aanmeldingen en op een andere avond door de week zijn dat er meestal eens zoveel.

Ook de locatie is anders dan anders. Doorgaans komt het Conservatief Café bijeen in De Zalm. Dat is een beetje het stamcafé geworden. Die locatie past naadloos bij een conservatief gezelschap. De Zalm heeft een statige zaal met veel allure.

Daar hebben we Bomans

Nog zo iets, dit keer. Bart Jan Spruyt is er niet. Dat gebeurt niet vaak. Hij is zo ongeveer de peetvader van het hedendaagse conservatisme. Wie

er wel is, is Cor Verkade, stamgast, jurist, publicerend CDA'er, dominees-zoon, docent en niet te vergeten pandjesmelker. In Utrecht heeft hij naar verluidt een waar imperium aan studentenhuizen op zijn naam staan. Kleurrijk is hij ook. Bij zich draagt hij een met cadeaupapier ingepakt pamflet. Of is het een schilderij? Het blijft nog even geheim. "Daar hebben we Bomans", klinkt het raadselachtig uit de mond van Wilco Boender als Cor vlak voor Mona Keijzer per vouwfiets arriveert.

In de zaal heeft een gezelschap van overwegend heren plaatsgenomen. De leeftijd varieert van 15 tot 75. Het aantal dames is op de vingers van twee handen te tellen. Het is dit keer een dame die het woord mag voeren. Dat scheelt. Wel toepasselijk want het is die dag Internationale Vrouwendag.

In zijn welkomstwoord schiet Wilco Boender wat badinerend door de

Laura Werger

RESPECT VOOR CHRISTELIJKE TRADITIE

Laura geeft leiding aan de zesmansfractie van de VVD in de gemeenteraad van Gouda. Ze komt wel vaker bij het Conservatief Café. De ene keer geniet ze meer dan de andere maar over het algemeen heeft ze het er wel naar haar zin. De debatavond met de arabist Hans Jansen over de islam vond ze erg interessant. De vorige avond met de nazaat van admiraal De Ruyter eveneens. Jammer dat ze niet bij generaal-buiten-dienst Dick Berlijn kon zijn. Hoe ze hier terecht is gekomen? Tsja, ze kent de motor achter het Conservatief Café, Wilco Boender, van Twitter. De diversiteit van het gezelschap spreekt haar aan. Ze wil zich breed oriënteren. En ze heeft ook al wat met het conservatisme, al noemt ze zichzelf liever een moderne conservatief. Zo loopt ze niet echt warm voor het traditionele gezin waarin de man de kost verdient en de moeder voor de kinderen zorgt. Zelf heeft ze een eigen bedrijf. Ook getrouwde homo's horen er wat haar betreft gewoon bij. "Nee, het gezin als hoeksteen van de samenleving, dat is een slogan waarmee ik niet zoveel heb."

Echt onder de indruk van het verhaal van Mona Keijzer was ze niet. "Het zijn ideeën die de VVD al heel lang koestert: een kleine overheid en de verantwoordelijkheid terug geven aan de burgers. Het CDA komt er een beetje laat mee en is erg laat wakker geworden."

Dat er veel christenen op de avonden van het Conservatief Café zijn, weet ze maar vindt ze verder niet zo relevant. Dat de VVD zou meedoen aan christenen pesten, betwist ze. "Wij discrimineren niemand, geen christenen en geen moslims." Waar ze wel wat mee heeft is de christelijke traditie. "Daar komen we vandaan. Ik omarm lang niet alles maar we moeten er wel met respect mee omgaan."

Of de avond met VVD-coryfee Hans Wiegel haar finest hour was? "Ik kon er niet bij zijn maar had dat best gewild. Het is niet zo dat hij voor mij een icoon is." Nummer één staat bij haar met stip Frits Bolkestein, onmiddellijk gevolgd door Nelie. "Die twee zijn bij mij favoriet."

Willem van de Ridder (25) DIERBARE HERKENNING

Willem komt uit Dirksland en is een regelmatige bezoeker van het Conservatief Café. Wat hem bijzonder aansprak, was het boek van Bart Jan Spruyt over ds. J.T. Doornenbal dat tijdens een van de eerste avonden van het café werd gepresenteerd. Dat boek ervoer Willem als een eyeopener, het raakte zijn hart. "Het gaf mij het inzicht dat ik niet de enige ben die zich in deze tijd niet helemaal thuis voelt. Noem het een vorm van Weltschmerz. Ik herken me in de heimwee die het boek ademt, naar een tijd die ik niet gekend heb en die wellicht nooit bestaan heeft. Dat gevoel van herkenning is me wel heel dierbaar. Vergelijk het met een bevindelijke prediking waarin het hart wordt verklaard."

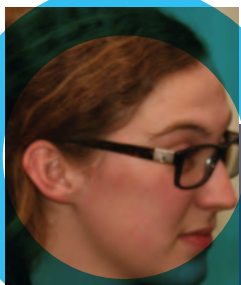
Het Conservatief Café mag hij graag bezoeken, al gaat zijn voorkeur uit naar een combinatie van politiek en geschiedenis. Sinds enkele jaren studeert hij voor leraar geschiedenis en daar voelt hij zich op zijn plek. Verder is hij vrijwilliger bij de jongeren van de SGP en zit in de commissie binnenland. "Om nou te zeggen dat ik opga in dat werk, dat kan ik niet zeggen. Ik houd me liever bezig met de grote lijnen, met ideologieën. Dat vind ik spannender dan bijvoorbeeld de vraag of er kentekenplaten moeten op landbouwvoertuigen."

Deze avond met Mona Keijzer heeft Willem het wel naar zijn zin gehad. Het ging ergens over. De vraag van wie de samenleving is en het streven naar het teruggeven van verantwoordelijkheden aan de burger zijn items waarmee hij echt iets heeft. "Ik kom hier vast nog vaker", neemt hij zich voor.

actualiteiten heen. De SGP pleit nu zelfs voor godsdienstvrijheid, zo kan hij melden. "Wie had dat kunnen denken", schertst hij. Het gaat deze avond over de civil society. Beetje abstract thema maar volgens Wilco uiterst actueel. Er moet nog meer bezuinigd worden en het land moet volgens het CDA teruggegeven worden aan de burgers. Dat spreekt conservatieven wel aan. Conservatieven wordt wel verweten dat ze terugverlangen naar de jaren vijftig. Boender kan zich daar persoonlijk wel in kan vinden. Toen was er tenminste gemeenschapszin en zonder gemeenschapszin wordt het een chaos. Toepasselijk citeert hij uit een brief van de overheid uit 1955 waarin de jeugd wordt aangespoord tot burgerschap en eigen verantwoordelijkheid. Hij daagt Mona uit om kleur te bekennen.

Sociaal hart

De CDA-politica reageert dat het voelt of ze examen moet afleggen. Tegelijk wil ze niet verbloemen dat ze wel iets heeft met het conservatisme. "Maar dan wel met een sociaal

Nienke Grootebroer (21)

NIET ZO NODIG ALLEEN MET GEESTVERWANTEN

Net als Willem van de Ridder komt Nienke uit Dirksland, waar het conservatisme nog tastbaar is en de verantwoorde samenleving niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden. Ze studeert bedrijfskunde aan de CHE in Ede en die studierichting is haar op het lijf geschreven. Momenteel studeert ze af op een project bij de Rabobank en als het aan haar ligt, gaat ze daar carrière maken. "Een prima organisatie", verzekert ze terwijl ze aan haar glaasje rode wijn nipt. Het pleidooi van Mona Keijzer voor de coöperatieve gedachte was Nienke uit het hart gegrepen. De Rabobank is ook een coöperatie en heeft financiële dienstverlening hoog in het vaandel geschreven.

Het was voor haar de tweede avond van het Conservatief Café en het bezoek is voor herhaling vatbaar, vindt ze. "Het sfeertje bevalt me wel. Het heeft iets elitairs maar het is ook wel weer gemoedelijk. Iedereen is heel open en het gezelschap is heel gemengd. Ik hoef niet zo nodig alleen met geestverwanten te zijn."

Mona Keijzer vond ze niet echt een politicus die met kop en schouders boven iedereen uitsteekt maar ze is wel heel gewoon en dat spreekt haar erg aan. "Heel bijzonder: een moeder in de politiek." Zelf stemt ze wel eens SGP maar met het vrouwenstandpunt heeft ze niet veel. "Ik kan het wel waarderen dat de partij vasthoudt aan de oude lijn. Zelf denk ik er anders over." Over het algemeen vindt ze dat SGP meer pragmatisch mag zijn. "Rechtlijnigheid kan een valkuil zijn."

"Moeder thuis, dat komt niet meer goed"

hart", zegt ze er heel snel bij. Voor alle zekerheid heeft ze de 'dikke Van Dale' geraadpleegd om zeker te weten of ze wel goed zit. Maar daar werd ze niet blij van. "Behoudzucht", kwam ze tegen. Daarna volgde in de Van Dale een citaat uit NRC dat deze stroming toch zeer waardevolle elementen bevat. Vooruit dan maar. "Vooruitgang is niet per definitie goed", steekt ze de bezoekers een hart onder de riem. Als voorbeeld noemt ze de nieuwe Embryowet, die wat haar betreft veel te ver gaat. Ze komt uit een groot katholiek gezin in Volendam, waaraan het modernisme niet was besteed. "Conservatief dus maar ook progressief want mijn zus mocht naar het hbo en ik naar de universiteit om rechten te studeren. We waren de eersten in een hele grote familie."

Haar visie op de overheid is dat die alleen in actie komt als het echt nodig is. Eerst dienen mensen aangezet te worden om zelf het heft in handen te nemen. Kinderen van nu zijn achttien keer door een instantie gezien voordat ze 16 jaar zijn. Dat

vindt ze echt belachelijk. Ook wordt een gezin met vier kinderen of meer (zelf heeft ze vijf jongens) door het bureau Jeugdzorg al als een potentieel risico gezien. Al die bureaucratie kost 350 miljoen per jaar en dat om de echte probleemgevallen te kunnen traceren. "We praten dan over 5 procent van alle kinderen", foetert ze.

IJlings naar IJpendam

Tijdens een kort intermezzo werpt Wilco Boender haar voor de voeten dat zij de samenleving weliswaar wil teruggeven aan de burgers maar hoe moet dat in een maatschappij vol sleutelkinderen? Van die kritiek wil Mona niet weten. Waar zou dit land immers zijn zonder vrouwen. "De zorg en het onderwijs kunnen dan opgeheven worden. Moeder thuis, dat komt niet meer goed. Dan vertrek ik nu ijlings naar IJpendam." Dat de werkende moeders probleemkinderen creëren, betwist ze. "De overgrote meerderheid van de tieners doet het gewoon goed", verzekert ze.

Waar ze het deze avond ook graag over wil hebben, is de coöperatie als

Peter Noordhoek

GOEDE BEHOUDEN

Peter Noordhoek is CDA-campagneleider in Gouda en voorzitter van de Groene Hart-afdeling van deze partij. Het Conservatief Café bezocht hij enkele maanden geleden voor het eerst. Het was de avond waarop Hans Hillen over defensie sprak. Of hij een echte conservatief is? De boot afhoudend: "Dan zou ik me er eerst goed in moeten verdiepen. Ik ben er wel voor om het goede te behouden. Het nieuwe is niet per se goed omdat het nieuw is. Maar we mogen niet alles voor onszelf houden. Dat is voor mij essentieel."

de ideale organisatievorm. "De coöperatie is niet op winst maar op dienstverlening aan de klant gericht. Dat heeft alles te maken met de vraag waartoe we hier op aarde zijn?" Die vraag vindt ze uiterst actueel in het

licht van het recente SNS-schandaal. “Daar was men meer op een golfbaan in Spanje dan op dienstverlening uit. Hoe verzin je het?”

Waar ze ook zo de smoor in heeft, is de geprotocolleerde samenleving. Een triest voorbeeld vindt ze de 48 aanbevelingen die een commissie aan de Tweede Kamer uitbracht naar aanleiding van de affaire met pedo Robert M. “Dat betekent: nog meer bureaucratie en nog meer kosten.

Alsof we risico’s kunnen uitsluiten. Al die protocollen bieden schijnzekerheid. Terug naar het gewone leven in plaats van focussen op risicomijdend gedrag.” Protocol is wat haar betreft het scheldwoord van het jaar in plaats van conservatief.

Gouden horens

Dan is het tijd voor Cor Verkade om het cadeau uit te pakken. Het is een pamflet van de schrijver Godfried

Bomans, wiens honderdste geboortedag deze dagen wordt gevierd. Ter ere van de illustere auteur draagt Cor met veel dictie voor uit het bekende “De man met de witte das”. Bomans doet verslag van zijn fictieve bezoek aan tal van zaaltjes, waar lijsttrekkers van partijen met kolderieke namen de Popie Jopie uithingen. Ze beloofden uitsluitend grote kuddes koeien met alleen maar gouden horens. Moraal: zolang het volk niet tot het oordeel des ondersheids is gekomen en populistische lijsttrekkers daar onbeschaamd misbruik van maken, is democratie een riskant avontuur. De ware conservatief voelt het hart sneller kloppen. ●